เทศบาลตำบลบางพูน

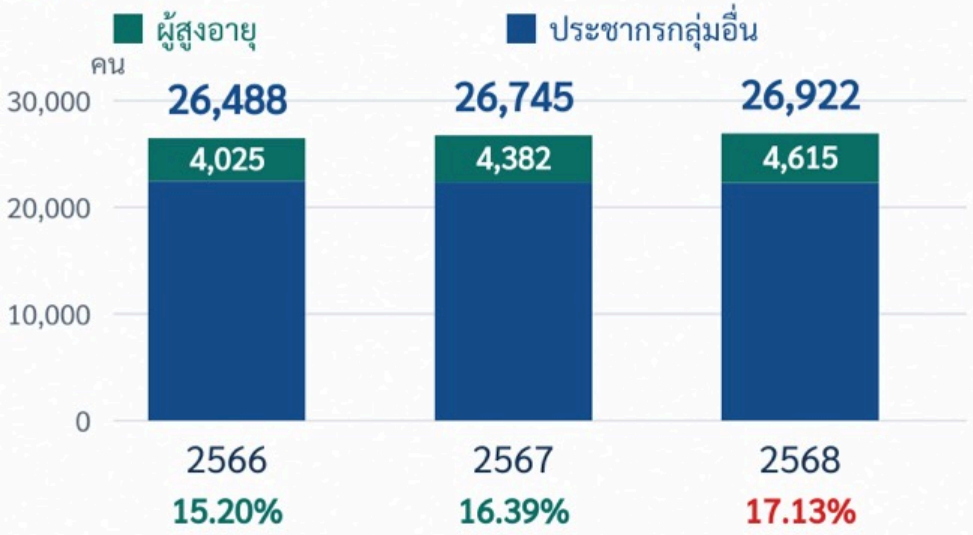
อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ผลงาน “ธรรมนูญสุขภาพตำบลบางพูน ว่าด้วยการจัดการรองรับสังคมสูงวัย”

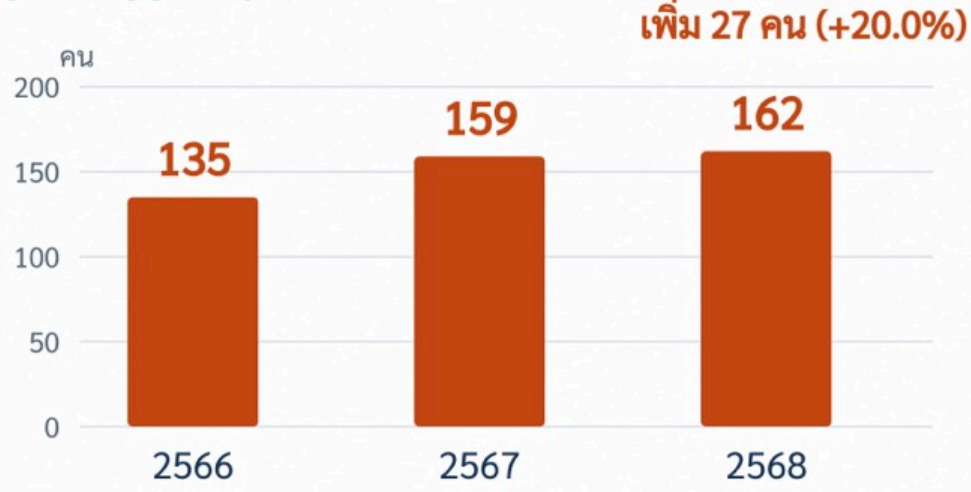

บริบทสังคมสูงวัยตำบลบางพูน อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

ผู้สูงอายุเทียบประชากรทั้งหมด

ผู้ป่วย/ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

ปี 2568 ผู้มีภาวะพึ่งพิง 162 คน เทียบผู้สูงอายุ 4,615 คน คิดเป็น 3.51%

ความท้าทายสำคัญ

1. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง โดดเดี่ยว และซึมเศร้า
3. ภาระการดูแลระยะยาวและค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพสูงขึ้น
4. ความเสี่ยงด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
5. จำเป็นต้องจัดระบบและกลไกการดูแล ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กระบวนการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพตำบลบางพูน ว่าด้วยการจัดการรองรับสังคมสูงวัย

ความแตกต่างของบางพูนคือเราไม่ได้จบที่การประกาศใช้ แต่ได้นำธรรมนูญมาเป็นกรอบนโยบายในการพัฒนางานจริง

1 ก่อการ

2 สร้างการรับรู้และความเชื่อมั่น

3 ร่วมยกร่าง

4 รับฟังและปรับปรุง

5 ประกาศใช้

6 นำสู่การปฏิบัติ

7 ประเมินและทบทวน

สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา

- สังคม
- รัฐ
- วิชาการ

Pain Point 1. การดูแลผู้สูงอายุขาดกรอบนโยบายและทิศทางร่วมเชิงระบบ

ปัญหา: หลายหน่วยงาน แต่งานยังแยกส่วน

- โครงการซ้ำซ้อน
- ขาดกรอบนโยบายร่วม
- ขาดกลไกกลางในการบูรณาการ

เทศบาล
7 กองงาน

รพ.สต.
2 แห่ง

ชมรมผู้สูงอายุ
4 ชมรม

ชมรมออกกำลังกาย
10 ชมรม

ศูนย์เด็กเล็ก 2 แห่ง /
โรงเรียน 4 แห่ง

ธรรมนูญสุขภาพเป็นกรอบการทำงานร่วม

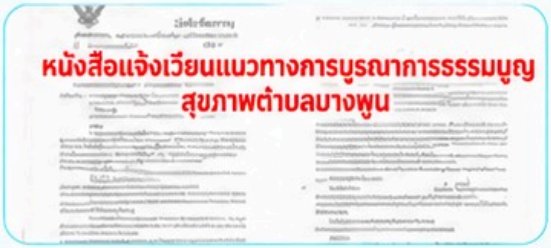
1 กำหนดทิศทางร่วม
ธรรมนูญ 6 หมวด 36 ข้อ

2 แบ่งบทบาทและกิจกรรม
ตารางแยกกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ

3 เชื่อมสู่แผนงานของแต่ละกอง
หนังสือแจ้งเวียนแนวทางบูรณาการ

ผลที่มุ่งหวัง

ระดับนโยบายและการบริหาร
จัดทิศทางแผนและงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อน

ระดับปฏิบัติการ
รู้บทบาท ใช้ข้อมูลผู้สูงอายุร่วมวางแผน

ธรรมนูญสุขภาพเชื่อมงานรองรับสังคมสูงวัยของบางพูน

Pain Point 2. ประชาชนยังเป็น “ผู้รับบริการ” มากกว่าการเป็น “หุ้นส่วน” ในการพัฒนา

ปัญหาเดิม

- กิจกรรมเดิมซ้ำทุกปี
- โครงการยังไม่หลากหลาย
- พึ่งเจ้าหน้าที่เป็นหลัก

ธรรมนูญเปิดพื้นที่ให้ชุมชน

1. ร่วมคิด
2. ร่วมเลือก
3. ร่วมทำ
4. ร่วมประเมิน

ชุมชนเลือกโครงการตามปัญหาของตนเอง

หมู่บ้าน	2568	2569	2570 (แผนโครงการ)
หมู่ 1	ปฐมพยาบาล	นวดแผนไทย	สุขาภิบาลโรงเรียนและชุมชน
หมู่ 2	ปฐมพยาบาล	ปฐมพยาบาล / เพศศึกษา	โภชนาการและสุขภาพเด็ก
หมู่ 3	ปฐมพยาบาล	นวดแผนไทย	อบรมหมอหมู่บ้าน
หมู่ 4	ปฐมพยาบาล	ปฐมพยาบาล / ป้องกันท้องไม่พร้อม	สุขาภิบาลโรงเรียนและชุมชน
หมู่ 5	ปฐมพยาบาล	ปฐมพยาบาล	สารโอโอดีน
หมู่ 6	ปฐมพยาบาล	นวดแผนไทย	TO BE NUMBER ONE

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

- เลือกโครงการตามปัญหาของตนเอง
- ลดความซ้ำซ้อนของโครงการ
- กิจกรรมหลากหลายขึ้น
- ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจ

ประชาชนร่วมกำหนดโครงการของชุมชน ภายใต้กรอบธรรมนูญสุขภาพ

ประเด็นปัญหาที่ 3. ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ภาระการดูแลระยะยาวสูงขึ้นในสังคมเมือง

ปัญหาเดิม: เน้นการดูแลปลายน้ำ และยังดูแลไม่ครบทั้ง 4 มิติ

เปลี่ยนสู่การดูแลตลอดช่วงชีวิต (Life course approach)

ต้นน้ำ (วัยเด็กและวัยรุ่น)

สร้างพฤติกรรมสุขภาพที่ดี
พัฒนาทักษะชีวิตและอารมณ์
ลดปัจจัยเสี่ยงตั้งแต่วัยเด็ก

กลางน้ำ (วัยทำงาน)

ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค
เตรียมการเงินและที่อยู่อาศัย
เตรียมพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ

ปลายน้ำ (วัยสูงอายุ)

ส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
ชะลอความเสื่อมและฟื้นฟูสุขภาพ
ดูแลระยะยาวร่วมกับผู้จัดการการดูแล

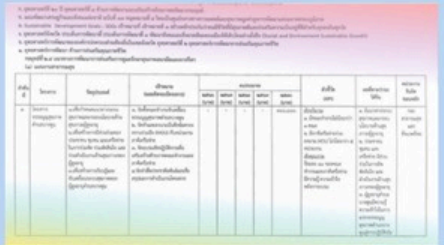
ครอบคลุม 4 มิติ: เศรษฐกิจ | สังคม | สิ่งแวดล้อม | สุขภาพ

สร้าง สร้างสุขภาวะตั้งแต่ต้นทาง → **นำ** เสริมศักยภาพให้ดูแลตนเอง → **ซ่อม** ดูแลรักษาและฟื้นฟูเมื่อจำเป็น

เป้าหมาย: สูงวัยอย่างมีคุณภาพ พึ่งพิงให้น้อยที่สุด

การวางแผนและการขยายผลให้ธรรมนูญฯเกิดความยั่งยืน

1. การบูรณาการธรรมนูญฯ เข้าสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เป็นกรอบนโยบายถาวร

2. วางแผนจัดตั้งกลไกถาวร ด้านการดูแลสุขภาวะผู้สูงอายุและประชาชน (Care Team เชิงบูรณาการ 4 มิติ)

3. วางแผนพัฒนาชุมชนต้นแบบ สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่ดำเนินงานตามธรรมนูญสุขภาพ ครบทั้ง 4 มิติ

4. วางแผนยกระดับธรรมนูญฯ ผ่านความร่วมมือกับ สถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านสุขภาพ และภาคประชาชน และ ภาคเอกชน

5. วางแผนพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และสื่อดิจิทัล สู่ บางพูน Smart City ด้านสุขภาวะ

รางวัลและความภาคภูมิใจของเทศบาลตำบลบางพูน

